

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIEN EN BEGROTING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Opmvolging en auditen van de projecten ingediend bij Europa voor Monitoring relanceplan Vlaamse Veerkracht

Samenvatting: Deze nota aan de Vlaamse Regering geeft een overzicht van de manier waarop de opvolging en audit van de projecten ingediend bij Europa in het kader van de uitvoering van de Verordening tot instelling van een faciliteit voor herstel en veerkracht¹ zal plaatsvinden.

1 DOELSTELLING

Deze nota bevat de uitwerking van de opvolging en auditen van de projecten uit het Vlaams Relanceplan Vlaamse Veerkracht met de daarbij horende investeringen welke geoormerkt werden voor Europese financiering en als dusdanig bij de Europese Commissie worden aangegeven.

Deze opvolging en auditing is conform de richtlijnen binnen de verordening en onderscheidt zich van de monitoring welke binnen het Vlaams Relanceplan vanaf 2021 wordt voorzien in een monitoringsrapport via een mededeling aan de VR en waar telkens een communicatieluik mee samenhangt.

2 STRUCTURERING VAN DE WERKZAAMHEDEN EN METHODOLOGISCHE AANPAK

Met de nota aan het overlegcomité dd. 20 november 2020 legde de Federale Regering het plan van aanpak voor inzake het Plan voor Herstel en Veerkracht. Het Plan voor Herstel en Veerkracht (PHV) bestaat uit twee grote onderdelen: de strategische investeringen en de structurele hervormingen, opgebouwd rond vijf thematische krachtlijnen. De Europese verordening tot invoering van de een Faciliteit voor Herstel en Veerkracht (FHV) stelt dat het PHV projecten van overheidsinvestering en structurele hervormingen moet bevatten die inspelen op de uitdagingen die zijn benoemd in het kader van het Europees Semester en die in lijn zijn met de nationale energie-en klimaatplannen

¹ Zie Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 10 februari 2021 over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot instelling van een faciliteit voor herstel en veerkracht (COM(2020)0408 – C9-0150/2020 – 2020/0104(COD)).

(NEKPs). Bovendien bepaalt de verordening dat ten minste 37% en 20% van de totale uitgaven van het PHV, respectievelijk gericht moeten zijn op de doelstellingen « green » en « digital ».

De Staatssecretaris voor Relance en Strategische Investerings is als technisch aanspreekpunt (SPOC) met de Europese Commissie aangewezen in het kader van de opmaak van het PHV. De Eerste minister is als politiek aanspreekpunt met de Europese Commissie aangewezen. Indien er ontmoetingen met de Europese Commissie plaatsvinden (zijnde op technisch of politiek vlak), dan zal de Belgische delegatie steeds bestaan uit vertegenwoordigers van de federale regering en vertegenwoordigers van de gefedereerde entiteiten. In concreto zijn er vier niveaus die instaan voor de werkzaamheden in het kader van het nationaal PHV en in elk van deze niveaus is de betrokkenheid van de federale overheid en de deelstaten verzekerd: 1° Vijf thematische werkgroepen en drie functionele werkgroepen, 2° niveau redactie-eenheid bij de Staatssecretaris voor Relance en Strategische Investerings, 3° politiek begeleidingscomité niveau welke de voortgangsrapporten opvolgen, en 4° Overlegcomité welke de voortgangsrapporten goedkeurt alvorens aan de Europese Commissie voor te leggen. De totstandkoming van het nationaal PHV kenmerkt zich door interfederale afstemming op de 4 niveaus en een intense dialoog met de diensten van de Europese Commissie.

Als startpunt voor de Vlaamse inbreng voor het nationaal PHV werden er op Vlaams niveau algemene excelfiches op clusterniveau opgemaakt. Uit het overleg met de Europese Commissie blijkt dat een verdere detaillering noodzakelijk was en ook de projecten die onder de clusterfiches vallen moeten verder worden uitgewerkt conform de richtlijnen van de Europese Commissie. Deze meer gedetailleerde fiches zullen door de Europese Commissie worden gebruikt om de ingediende projecten te beoordelen, zodat deze, na eventuele aanpassingen, in het definitief nationaal PHV kunnen worden ingebracht.

Op Vlaams vlak wordt de Vlaamse inbreng voor het nationaal PHV opgevolgd op niveau van de Minister-President en de Vlaamse minister bevoegd voor Financiën en Begroting.

A) SELECTIE VAN DE PROJECTEN EN GOEDKEURING DOOR DE REGERING

Op het Vlaams niveau werd door de VR beslist welke van de projecten hernomen op het uitgewerkte Relanceplan Vlaamse Veerkracht worden ingediend bij de Europese Commissie in het kader van de Verordening tot instelling van een faciliteit voor herstel en veerkracht. Deze lijst werd ook overgemaakt aan de federale Staatssecretaris voor Relance en Strategische Investerings. Het betreft voorlopig een lijst ten bedrage van 2,94 miljard euro of 130% van het aan Vlaanderen toegekende aandeel van 2,255 miljard euro. Het boven vermelde overleg met de Europese Commissie zal het mogelijk maken om tot een finale selectie te komen die in het definitief nationaal PHV zal worden opgenomen. Het nationaal PHV moet uiterlijk eind april aan de diensten van de Europese Commissie worden bezorgd.

De lijst met projecten werden nog niet vervolledigd met de Excelfiches per project (zie boven). Deze dient door elk van de betrokken departementen worden ingevuld en overgemaakt aan de minister bevoegd voor Financiën en Begroting uiterlijk op 26 februari 2021. In bijlage aan deze nota wordt de betrokken Excelfiche hernomen (bijlage 1).

Vervolgens zullen deze fiches door auditoren van de Vlaamse Auditautoriteit worden nagezien op volledigheid en overeenstemming met de elementen hernomen in de verordening, vervolgens overgemaakt aan de bevoegde inspecteur van financiën voor verdere aanvulling en tot slot gegroepeerd aan de minister van Financiën en Begroting overgemaakt. Deze analyse moet toelaten om waar nodig (fiches van) de projecten te vervolledigen/aan te passen teneinde de toets vanwege de Europese Commissie te doorstaan. Daarbij zal in het bijzonder belang gehecht worden aan tabblad T2 van de bijgevoegde Excel (zie eerder).

Deze ondersteuning houdt zich ook klaar om bij overleg met de Europese Commissie in het kader van de aanvaarding van de projecten de nodige bijstand te leveren.

B) OPVOLGING VAN DE UITVOERING VAN DE PROJECTEN

De verordening voorziet dat elk van de lidstaten de beheers- en controlewerkzaamheden opzet teneinde tot een bepaalde zekerheid te komen inzake het bekomen van de doelstellingen zoals voorzien in deze verordening. Dit is trouwens ook één van de beoordelingscriteria van de Europese Commissie². De Europese Commissie beschikt ingevolge de verordening slechts over 2 beoordelingscriteria, zijnde A (passende regelingen) en C (ontoereikende regelingen) en wanneer voor dit onderdeel van PHV door de Europese Commissie een C wordt gegeven, voldoet het PHV niet op bevredigende wijze aan de beoordelingscriteria. Het wordt aan de lidstaat (in casu Vlaams gewest) overgelaten om vorm te geven aan deze beheers- en controlewerkzaamheden voor zover deze voldoen aan een aantal minimumstandaarden. Aldus kan een lidstaat kiezen voor een zware (lees kopij van de auditstructuren Europese Structuurfondsen) opvolgingsstructuur of een eigen lichtere structuur uitwerken.

Er wordt gekozen voor een auditstrategie “light” welke – conform de vereisten hernomen in de verordening - zou worden toegepast om de projecten op te volgen. Deze auditstrategie gaat uit van enkele basisveronderstellingen:

- Er wordt gewerkt conform de vereisten zoals vooropgesteld in de verordening;
- Er wordt gekozen voor een sui generis audit/opvolging en niet het kopiëren van bestaande Europese structuurfondsenauditen teneinde tot een minimale, maar aanvaardbare auditlast te komen.

Deze auditstrategie houdt in dat voor elk van de projecten, a.d.h.v. de initieel opgestelde excelfiche, de voortgang en het blijvend sporen met de elementen doorgegeven aan de Europese Commissie en de doelstellingen zoals hernomen in de verordening wordt opgevolgd. Dit geeft aanleiding tot een zesmaandelijks rapportering conform de modaliteiten hernomen in de verordening.

De rapportering wordt overgemaakt aan de minister bevoegd voor Financiën en Begroting en aan het project management office (Relanceplan) teneinde overeenstemming van data te verzekeren.

Deze auditstrategie zal verder uitgewerkt worden door de Vlaamse auditautoriteit eenmaal er concreet zicht is op het finale plan voor Herstel en Veerkracht dat door België ingediend zal worden bij Europa. Deze auditstrategie zal een extra werklust inhouden, evenwel is deze, vergeleken bij een zwaardere auditstructuur, beperkt.

C) RAPPORTERING BIJ OPLEVERING VAN DE PROJECTEN

Bij oplevering van een project zal een volledige rapportering worden opgesteld welke enerzijds de specifieke en uiteindelijke overeenstemming met de modaliteiten en doelstellingen zoals hernomen in de verordening, en anderzijds de historiek van het project zal hernemen.

Deze rapportering wordt overgemaakt aan de minister bevoegd voor Financiën en Begroting en aan het project management office (Relanceplan), om vervolgens, na akkoord van de Vlaamse Regering,

² In bijlage 5 (Beoordelingsrichtsnoeren voor de faciliteit) van de verordening staat aangegeven: “2.10. De door de betrokken lidstaten voorgestelde regelingen zullen naar verwachting corruptie, fraude en belangenconflicten bij het gebruik van de financiële middelen die afkomstig zijn van de faciliteit voorkomen, opsporen en rechtzetten, waaronder regelingen die gericht zijn op het voorkomen van dubbele financiering van de faciliteit en andere Unieprogramma's.”

door de minister bevoegd voor Financiën en Begroting volgens de geijkte kanalen aan Europa over te maken.

2 OPSTART EN EERSTE RAPPORTERINGSCYCLUS 2021

Tegen 26 februari stuurt elke projectverantwoordelijke een ingevulde excelfiche per project en zal de validatieflow door VAA/IF starten. De onderbouwde fiches samen met de analyse opgesteld door VAA/IF worden door de minister van Financiën en Begroting gecentraliseerd en gecommuniceerd aan de leden van de Vlaamse Regering tegen 10 maart 2021.

3 PERSONEELSONDERSTEUNING

De beheers- en controle werkzaamheden worden deels door de verordening, deels door internationale auditstandaarden beheerst.

Zowel de Inspectie van Financiën geaccrediteerd bij de Vlaamse Regering, als de Vlaamse auditautoriteit hebben de vereiste expertise om de gevraagde opvolgings- en auditstructuur op te zetten en uit te rollen. De klemtoon ligt daarbij op de ervaring van de controleurs/auditoren. De impact op de werklust en hoe dat deze zal worden opgevangen zal kunnen worden ingeschat als duidelijk is welke projecten door Europa gaan worden gefinancierd en moeten worden opgevolgd.

4 BESLUIT:

De Vlaamse Regering beslist:

- om de Inspectie van Financiën de opdracht te geven om de fiches te adviseren (in bijzonder tabblad T2 van de Excel als bijlage) vanuit het oogpunt om de betrokken beleidsdomeinen te ondersteunen bij het vervolledigen van hun fiches conform de elementen hernomen in de Europese verordening inzake de faciliteit voor herstel en veerkracht.

- een auditstrategie uit te laten werken door de Vlaamse Auditautoriteit zoals vereist door de Europese Commissie.

- de minister-president en de minister voor Financiën en Begroting de opdracht te geven om te bekijken of en in welke mate de rapporteringsverplichtingen die voortvloeien uit enerzijds de auditstrategie en anderzijds de monitoring van het herstelplan Vlaamse Veerkracht optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd.

Mathias DIEPENDAELE

Vlaams minister van Financiën en Begroting